

Rezumatul

privind executarea proiectului de cercetări științifice aplicative (instituțional) cu cifru: 15.817.04.03 A „Studierea infecțiilor virale hemotransmisibile prioritare cu optimizarea supravegherii epidemiologice”, pentru perioada 2015-2018

Director de proiect – Constantin Spînu, dr.hab.șt.med., profesor universitar, academician

Raportul este expus pe 28 pagini și conține 4 figuri și 2 tabele. **Cuvinte cheie:** hepatite virale B, C și D, infecții hemotransmisibile, markerii serologici. **Obiectul de studiu:** Probele de sânge parvenite în laborator conform acordului informativ de la donatorii de sânge, utilizatorii de droguri intravenoase, pacienți hemodializați, lucrătorii medicali.

Scopul lucrării: studierea, analiza și evaluarea rezultatelor privind identificarea markerilor hepatitelor virale B, C și G separat și în asocieri cu virusurile hemotransmisibile HTLV și CMV la contingentele cu risc sporit de infectare și la donatorii de sânge, cu perfecționarea măsurilor de supraveghere și răspuns întru reducerea riscului de transmitere.

Metoda de cercetare: epidemiologice și statistice, imunologice (imunofermentative, reacția de polimerizare în lanț). În total au fost examinați 868 pacienți, fiind efectuate 2609 investigații.

Rezultatele obținute: În premiera în Republica Moldova au fost studiate particularitățile epidemiologice ale hepatitelor virale parenterale B și C asociate cu infecții hemotransmisibile (CMV, HTLV 1/2, HSV, EBV) la contingentele cu risc sporit de infectare în dependența de locul de trai, ocupație, vârstă, gen etc. întru evaluarea factorilor de risc asociați în transmiterea a acestor infecții.

Rezultatele obținute demonstrează că la 0,7% dintre donatorii de sânge au fost identificați markerii infecției cu HTLV 1/2 în asocieri cu HBV și în 13,5% cazuri – dintre utilizatorii de droguri intravenoase, iar CMV în asocieri cu HVB în 100% și 98,1% respectiv. Infecția cu herpes virus 1/2 a fost identificată în 99,1% la donatorii de sânge și în 87,5% la UDI. Seroprevalența markerilor hepatitei virale C asociate cu CMV și HSV la pacienții hemodializați a fost identificată în 29,4±4,9% cazuri, în cazul asocierii markerilor infecțiilor hemotransmisibile și HVB – 43,7±5,3%.

Analiza și evaluarea rezultatelor seroprevalenței la markerii infecțiilor hemotransmisibile la donatorii primari de sânge (grup martor) a demonstrat prezența markerilor hepatitei virale B asociate cu anti-EBV IgG+ anti-CMV IgG+ anti-HSV IgG în 2,7±0,9%, care predomină la donatorii de gen feminin în vârstă 31-44 ani. Markerul HTLV 1/2 a fost depistat în 1,3±0,5%, predomină la persoanele din grupul de vârstă 31-40 ani (2,7±1,3%).

Utilizatorii de droguri injectabile (UDI) reprezintă un grup cu risc sporit de infectare cu hepatitele virale B și C, astfel urmare a studiului s-a stabilit că 56,0±4,2% persoane din acest contingent sunt infectați virusurile hepatice. UDI prezintă un nivel de 13,5±2,9% a

seroprevalenței infecției cu HTLV 1/2, totodată în asociere cu hepatitele virale B și C s-au depistat 11 persoane pozitive sau $13,9 \pm 3,9\%$ din totalul celor depistați pozitivi la hepatite virale. Datorită comportamentului individual de risc UDI de asemenea prezintă nivele înalte ale seroprevalenței infecției cu HSV tip 2 – $19,1 \pm 6,1\%$.

Studiul efectuat prin tehnici de biologie moleculară a evidențiat: la hepatita virală B drept predominant genotipul D (97%) – asociat cu tendința redusă de cronicizare; genotipul A (subgenotipul A2) – 2,4% – asociat cu o tendință sporită de cronicizare. În cazul hepatitei virale C – predomină genotipul 1b (95%) – asociat cu patologii severe (ciroză, hepatocarcinom); genotipul 3a (2,2%) identificat la utilizatorii de droguri injectabile; genotipurile 1b și 2a asociate transfuziilor de sânge și manoperelor medicale intravenoase. Pentru hepatita virală D (din cele 8 genotipuri), a fost identificat genotipul 1 (6,5%).

Evaluarea seroprevalenței a markerilor infecțiilor hemotransmisibile (AgHBs+anti-CMV IgG+anti-HSV 1/2 IgG) la lucrătorii medicali nu a evidențiat o diferență statistică în dependență de zona geografică, gen și vârstă. La pacienții hemodializați nivelul seroprevalenței a constituit $43,7 \pm 5,3\%$, iar a markerilor asociați asociați anti-HCV+anti-HSV IgG+anti-CMV IgG- $29,9 \pm 4,9\%$.

Importanța și noutatea rezultatelor obținute: Rezultatele studiului vor contribui la reducerea morbidității prin infecțiile nominalizate (HIV, HVB, HVC, CMV, HVG, HTLV) în rândul persoanelor din grupurile cu risc sporit de infectare, urmare a valorificării în practică a documentelor elaborate, privind problema abordată.

Implementarea rezultatelor:

Datele obținute au fost utilizate în Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pe anii 2017-2021, aprobat prin HG nr.3 din 26.05.2017 și în elaborarea algoritmilor de testare a sângelui în rețeaua națională de transfuzii la prezența virusurilor HTLV 1/2, CMV, HSV la Serviciul transfuzie a sângelui, care exclude riscul de infectare prin transfuzii de sânge și componentelor sanguine și reduce ponderea hepatitelor virale și altor infecțiilor hemotransmisibile.

Analiza și evaluarea rezultatelor obținute au fost prezentate în monografia „Hepatita virală C în grupurile cu risc sporit de infectare”, autori: Constantin Spînu, Octavian Sajin, Chișinău 2016, 206 pagini, Ghidul practic „Siguranța injecțiilor”, în 19 articole, inclusiv 2 cu impact ISI, 34 teze, 8 brevete de invenții de scurtă durată, 2 Hotărâri pozitive și 2 certificate de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, la 3 seminare de instruire, 22 conferințe științifico-practice, în teza de doctor în medicină pe specialitatea 331.01 Epidemiologie „Particularitățile epidemiologice ale hepatitei virale C în grupele de risc sporit de infectare, măsurile de supraveghere și răspuns”.

Domeniul de aplicare: sănătate și biomedicină